

שותפות לשירות
נשים דתיות למען גיוס לצה"ל

גיוס חרדים - ניהול השיח עם החברה החרדית

על זיהוי ואזהרה

המילים הבאות נועדו עבור אלו שמעוניינות לקיים שיח עם החברה החרדית בנוגע לסוגיית גיוס החרדים לצה"ל, אך מרגישות שהן צריכות איזשהו "מורה דרך" לקיום שיחה. חשוב לזכור, כל מה שכתוב כאן הוא בגדר המלצה בלבד ונועד להוות כלי עזר בלבד לשיחה מעין זו – אנחנו סומכות עלייך שתדעי להיות קשובה לעצמך ולרחשי ליבך ולהביע בצורה הכנה והמשמעותית ביותר את עמדותייך. אם את מרגישה ששיחה כזו לא מתאימה לך – הקשיבי לעצמך.

כל הכנה אנהא לשיחות על נושאים סמוכים רגילים

שיחות בין אנשים מעולמות שונים בנושאים רגישים יכולות להיות מרחב לצמיחה, חיבור והבנה, אך הן גם עלולות להיות מאתגרות ואפילו מכבידות. כדי להיכנס לשיחות כאלה בצורה מיטבית, חשוב להיערך מראש, לזהות את הגבולות והצרכים שלנו ולדעת כיצד לשמור על עצמנו תוך כדי שיחה ואיך לסיים שיחה כזו במידה והיא הופכת קשה מדי או לא מתאימה.

1. הכנה צד א' לשיחה

מה הערכים שלי? מה הסיפור שלי?

לפני השיחה, חשוב לברר עם עצמך: מה הסיפור שלי? למה הנושא הזה חשוב לי? איך הוא נוגע בסיפור האישי שלי? כשאני מכירה את הערכים, החוויות והתחושות שמובילים אותי, קל יותר להתמקד ולנהל את השיחה בצורה ברורה.

מה מעניין אותי לדעת?

שאלי את עצמך לפני השיחה: מה מעניין אותי לדעת ולשמוע מהאחר? כלפי מה אני סקרנית? למה אהיה פתוחה בשיחה ומה אני צריכה לדעת לפני שאני ניגשת לשיחה.

זיהוי "הכפתורים" שלי

שאלי את עצמך: אילו אמירות, טונים או נושאים עלולים "להקפיץ" אותי ולפגוע ביכולת שלי לנהל שיחה? הכרה מוקדמת בכפתורים הללו תעזור לך לזהות תגובות בזמן אמת ולהגיב מתוך שליטה.

2. זיהוי גבולות

מה גבולות השיח שלי?

לא כל שיחה היא המקום הנכון להיכנס לעומק או לשתף. גבשי מראש אילו שאלות או טיעונים את מוכנה לשתף ואילו לא. זה בסדר גמור לומר: "אני לא מרגישה בנוח להיכנס לזה כרגע".

איך מחזירים את הדיון למוקד?

אם השיחה זולגת לנושאים אחרים או הופכת להתקפה אישית, נסי לחזור למוקד: "אני מרגישה שהתרחקנו מהנושא. ננסה לחזור לדיון המקורי".

שותפות לשירות
נשים דתיות למען גיוס לצה"ל

3. ניהול שיח קשוב

- הצורך לחלוק עז. אבל כדי שתיווצר שיחה, כדאי להגיע לשיחה מתוך כוונה להקשיב ולהבין (גם אם לא להסכים), להבין עמדות מוצא וכיצד הדברים מתקבלים ומתפרשים ולא רק להשמיע את עמדתך. כבוד, הקשבה ואמפתיה הם הכלים החזקים ביותר לשיח מוצלח.
- הביעי הערכה גם על עצם הנכונות לקיים שיחה ועל עצם ההתייחסות. בוודאי בהקשר הזה הרגשות טעונים מכל צד וגם הנכונות להקשיב דורשת משאבים נפשיים.
- אפשר להגיע עם דעה ועדיין להימנע משיפוט ברמה הבינאישית. לכולנו סיפור ונקודת מבט ייחודיים. בעיקר בתוך החברה החרדית יש הרבה גוונים ותפיסות שונות - הימנעות מהכללות תסייע הן בהבנת התמונה הרחבה והן בהבנת הסיפור של מי שמולך.
- שאלות הבהרה עשויות לקדם שיח כן ועמוק יותר משאלות שמובילות לתשובה שרצית מראש לשמוע.
- גם אם אינך מסכימה, נקודות חיבור והכרה בנקודת המבט של הצד השני יעשירו את הבנתך ואת איכות המפגש. לא בהכרח תצליחי להבין נקודות שיעלו מהצד השני, ועדיין עמדותייך ראויות להישמע, וניכרים דברי אמת, ודברים היוצאים מן הלב עשויים להיכנס אל הלב.
- המטרה אינה בהכרח לשכנע אלא לייצר מרחב שבו כל צד יוכל לבטא את עצמו ולהרגיש שמקשיבים לו.

4. איך פוגמים שיחה

- שיחה על נושא הגיוס לצה"ל יכולה להתפתח באופן ספונטני, אך לעיתים גם דורשת יוזמה, תעוזה ואומץ – וודאי כי הנך פנויה רגשית לקיום השיחה.
- שיחה יכולה להתקיים עם זרים שאינך מכירה כחלק מהשתתפות בהפגנה או לבישת בגד מסומן או סטיקר וסקרנות של המתבוננים מהצד, במפגשים שגרתיים של היומיום ובכלל, בכל הזדמנות שנראית לך מתאימה. יחד עם זאת, חשוב לכבד את הסביבה ולוודא שהשיחה אינה נכפית על השותפים.
- כדאי לפתח את השיחה תוך שיתוף אישי בסיפורך ובמצב הרגשי שלך, ועל-ידי השיתוף ויצירת האמפתיה להמשיך בשיח על עצם הגיוס. בחני כי את משתפת רק במה שאת מעוניינת לשתף, ושהשיתוף מתבצע במרחב מוגן עם אווירה נינוחה.
- הביעי את רצונך להקשיב באמת, למשל לפתוח ולהגיד "אני יודעת שזה נושא שיכולים להיות לגביו רגשות ועמדות שונים ושלא יהיה קל לשוחח עליו, אבל זה נושא שמעסיק את כולנו. לכן, חשוב לי לשמוע אותך ולהבין טוב יותר את נקודת המבט שלך על הנושא וגם לשתף אותך בתחושותיי. אני מעריכה אותך ומאמינה שעצם השיחה תהיה מועילה לכולנו – גם אם לא נסכים כיצד לפעול".

שותפות לשירות
נשים דתיות למען גיוס לצה"ל

5. טיפוס אייבור עם ציפיות אלוותאיות

בשיחה עם זרים

דיון נחרץ וקשה חשוב לעתים, אך טון נעים ופתוח יוצר תחושת מוגנות ולכן עשוי להחליש את הדיבור הסיסמאתי ולחזק כנות. גם אם שוחחת עם אנשים קרובים, קרוב לוודאי שאף הם אינם מכירים אותך ואת הסיפור שלך, ולכן ייתכן שדעותיהם נובעות מהבנה שונה של המציאות. בחרי בשפה שנוחה לך - בטחונית, אישית, תורנית, מהותית. זכרי שהמטרה היא ליצור גשר. כדאי לדבר באופן אישי מתוך תפיסה שדברים היוצאים מהלב גם יכנסו אל הלב.

כשמדובר במכרים או בני משפחה

השיחה עלולה להיות טעונה יותר רגשית. במקרה כזה, חשוב לזכור שהקשר ביניכם קודם לכל. נסי להדגיש את הערכתך לאדם גם אם אתם חלוקים בדעותיכם, ולמצוא נקודות חיבור שיכולות להנמיך את גובה הלהבות וליצור בסיס לחשיבה משותפת. גם כאן, זכרי: אינכם חייבים לצאת עם הסכמה, אלא עם פתיחת לבבות ונקודות לחשיבה. אפשר למשל לנסות לעצור תוך כדי השיחה ולנסות למצוא יחד נקודות ששניכם יכולים להבין או להזדהות איתן.

6. סוג שיח - הבנת החגים

בשיחה חשוב מצד אחד לדעת איזה סוג שיחה מתאים לך, אך במקביל לקחת בחשבון שיתכן שהאדם שמולך מעוניין בסוג שיח אחר. במקרה כזה, דעי האם את נכונה לנסות לשוחח בשפתו או שהקדימי ואמרי כי שפת השיחה שלכם שונה. טוב לשים לב האם סוג השיח מעורר עניין והערכה או זלזול והסתגרות.

שיח עובדתי בטחוני:

רוב הציבור אינו יודע מקרוב מה נעשה בשטח. את כבת למשפחת משרתים חווה את המציאות הבטחונית מקרוב יחסית ובוודאי גם עוקבת מקרוב. ידע לא מחייב אימוץ דעה, אך עצם הידיעה פותחת למחשבה. רבות מהעובדות הבסיסיות שאנחנו חשופות אליהן כלל לא מגיעות לציבור החרדי... שיתוף בצרכים ובאתגרים מבהירים למה יש ערך וצורך חיוני בגיוס, למה זו אינה מלחמת שמד בחרדים אלא צורך חיוני ממעלה ראשונה. הסבירי מדוע נענים לצורך ומבקשים שותפים.

שיח אישי:

שיתוף של תחושותיך או של חוויותיך האישיות עשוי ליצור הזדהות. עם זאת, בחני את תחושותיך לפני כן - האם נכון לך לשתף? האם הצד השני קשוב? הנושא מציף מאד ואנשים מוצפים עלולים להתרחק ולהסתגר.

שיח תורני:

אנחנו רואות בשירות הצבאי קיום תורה ושמירתה. זוהי אינה ההשקפה החרדית ואפשר לדון בכך. חשוב לזכור שעולם ההשקפה החרדי שונה משלנו. כניסה לשיח בנושאים דתיים/ הלכתיים עשוי ליצור עניין אבל עלול גם לנתק מהדיון הקיומי, ולהחזיר לאווירה פלפלנית בה הצד השני ינסה "להביס" במקום להבין. זאת ועוד, כמובן שאם אינך מרגישה בטוחה בידע שלך בנושאים הלכתיים ובמקורות, אבל מתבקשת לענות הלכתית, תוכלי להציע לחזור לנושא מזווית מהותית או אישית, או לכונן למקורות או לפוסקים שעסקו בנושא (גם מהמגזר החרדי, כמו הרב לייבל והרב אברג'יל).

שותפות לשירות

נשים דתיות למען גיוס לצה"ל

שיח מהותי:

כאן הדגש הוא על עקרונות וערכים. שאלתי את עצמך: מה אני רוצה לומר בנושא? האם אני מסוגלת לנסח את עמדותי בבהירות? מהם שני הערכים העומדים מבחינתי במרכז הנושא (למשל, ערכות הדדיות/ ציונות/ דרך ארץ/ תורה). האם תצליחי להבין מה הערכים העומדים מאחורי העמדה שמנגד ולצאת מנקודת החיבור?

שיח חוקי:

שיח של זכויות וחובות כחלק מהיותנו אזרחים במדינת ישראל, של דרישות החוק והמשמעויות שלו. אם את בוחרת למקד את הנושא בדיון הזה כדאי להכיר את ההתפתחות החקיקתית בנושא וכן להכיר את החלטת בג"ץ בנושא חוק המעונות ופטור מגיוס חרדים ואת נגזרות החלטה על היבטים שונים בחוק. ניתן בהקשרים אלו גם להתייחס לנתונים כמותיים ולצרכי צה"ל. בכל מקרה, נסי להציע למצוא שפה משותפת: "נראה שאנחנו מדברים בשפות שונות. בוא ננסה לדבר בצורה שתהיה מובנת לשנינו".

7. דרכים לזיגה וליחה

זיהוי העומס הרגשי:

אם את מרגישה שהשיחה הופכת להיות כבדה מדי או שאינך מסוגלת להמשיך, אפשר לעצור ולומר: "השיחה הזו חשובה לי, אבל אני מרגישה שהיא קצת קשה לי כרגע. אני אשמח שנדבר על זה שוב בהמשך" או הפני אותם לדבר עם מישהו אחר בנושא.

מעבר לפעולה במקום המשך הדיון:

סיכום בחיוב עם הזמנה לפעולה נותן ערך מוסף לשיחה. אפשר לסיים למשל במילים: "אני צריכה לסיים, וזה בסדר שלא הגענו להכרעה או הסכמה, אבל אפשר להציע לך להמשיך לשאול שאלות ולקרוא עוד בנושא? לחשוב על עוד זוויות להקשיב ולפעול מתוכן?".

8. קריאה לפעולה ולחזרה נוספת

בסיום השיחה, ללא תלות בנקודת הסיום, את יכולה להזמין את הצד השני להעמיק בנושאים שעולים:

- "אם הנושא חשוב לך, אולי שווה לבקש מהרב שלך לקיים שיחה פתוחה וגלויה בנושא".
- "יש נתונים וכתבות שאני יכולה להמליץ לך עליהם אם תרצה לקרוא" (ניתן להפנות למשל למוקד של חטיבת "החשמונאים" המיועדת לחרדים, בטלפון: 0529062510, לאתר של צה"ל בנושא, לסרט של הרב תמיר גרנות, לעמותת "עושי חיל" וכן להציג כדוגמאות את הישיבה של הרב לייבל או להפנות למקורות אחרים רלוונטיים).

טוב לזכור: המטרה של השיחה היא לא תמיד לשכנע אלא לפתוח את הלב ואת המחשבה, לך ולאחרים. משקל שאלת השותפות בנטל אינה מוטלת כולה על כתפיך וכתפי שותפך לשיחה. שמרי על עצמך תוך כדי, וזכרי שאת לא לבד – יש לך אפשרות לפנות לעזרה ולתמיכה בכל שלב.

שופרות לשירות

נשים דתיות למען גיוס לצה"ל

הכנו כאן מספר נקודות אשר ייתכן שיעלו במהלך שיחה כזו, את מוזמנת לקרוא ולהיעזר בהצעות המענה:

הפחד להיות חייל:

"אני מבינה את הפחד. כולנו מפחדים. הפחד הוא אנושי, והשאיפה לחיים היא דבר עמוק שכולנו חולקים. אבל דווקא מתוך הפחד הזה, אפשר לראות את המשמעות הגדולה יותר.

מדינת ישראל היא הבית שלנו, ביתו של העם היהודי, בית שחלמנו עליו במשך אלפי שנים של גלות, רדיפות והשמדה. זה המקום היחיד בעולם שבו העם שלנו לא תלוי בטוב ליבם של אחרים. כאן, אנחנו יכולים להגן על עצמנו. אבל ההגנה הזו דורשת מאמץ משותף – היא דורשת את כולנו.

תמיד קמו עלינו אויבים להשמידנו – זה לא חדש. אבל הפעם, יש לנו את הכוח ואת היכולת להילחם על החיים שלנו. מדינת ישראל היא מדינה קטנה, מוקפת אויבים, וכל חייל וחייל הוא חלק בלתי נפרד מהמגן הזה שמגן על כולנו – על ההורים, על הילדים, על החברים ועל השכנים שלנו.

גם החיילים שנמצאים בשדה הקרב מפחדים. הם לא גיבורים שנולדו בלי פחד – הם אנשים רגילים, כמוך וכמוני. אבל הם מבינים משהו חשוב: שהם נלחמים למען חיים עם משמעות. למען היכולת של העם שלנו להמשיך ולשגשג כאן, במולדת שלנו.

השאלה הגדולה היא לא 'למה שאני אמות?' אלא 'למה אני חי?' האם אנחנו חיים רק כדי לשרוד, או כדי לבנות, להגן וליצור עתיד טוב יותר? כשבחרים לקחת חלק במאמץ המשותף הזה, מגנים לא רק על החיים שלך ושל משפחתך – מגנים על כל העם שלך, על הערכים שלך, ועל העתיד של כולנו.

זו זכות גדולה, וחובה מוסרית ודתית, להיות חלק מהמעגל הזה של נתינה והגנה. זה לא קל, זה מפחיד, אבל זו ההוכחה האולטימטיבית שאנחנו כאן, שאנחנו מאוחדים ושלא נוותר על החיים שלנו בארץ הזו. מה שלא זכו לו אבותינו בגלות זכינו אנחנו - להיות מסוגלים להושיע את ישראל מיד צר".

מסרים בתמצית:

1. הפחד - הרוחני והגשמי, הוא תחושה טבעית ומובנת והוא חלק מהאינסטינקט האנושי לשמור על החיים. גם החיילים מפחדים.
2. החיים במדינה קטנה ומוקפת אויבים מציבים אתגרים, אבל הבחירה להילחם ולהגן על הבית היא הכרחית כדי להבטיח את הקיום שלנו כאן. מלחמת חרבות ברזל היא מלחמה קיומית.
3. מדינת ישראל היא הבית היחיד של העם היהודי ותפקידה להבטיח את ביטחוננו כעם.
4. ההגנה על המולדת היא זכות גדולה וגם חובה מוסרית, דתית, ערכית ולאומית.

שותפות לשירות

נשים דתיות למען גיוס לצה"ל

הקשר בין עצירת התקציבים לבין גיוס החרדים:

"זה יכול להיות אולי מתסכל שפוגעים במשהו שהתרגלתי אליו. אבל חשוב להבין, מדינת ישראל מתמודדת עם מצב חירום – מלחמה שדורשת את כל הכוחות שיש לנו. לא מדובר רק באתגר ביטחוני, אלא במאבק על עצם הקיום שלנו כאן כעם, כמדינה, כמשפחה אחת. כולנו תלויים זה בזה. כל חייל שיוצא להגן עלינו עושה זאת לא רק עבור עצמו או משפחתו, אלא עבור כולנו – גם עבורכם ועבור ילדיכם.

כשאנחנו מדברים על עצירת הטבות מדינה לאוכלוסיות שאינן נושאות בעול הבטחוני, זה לא מתוך ענישה או חוסר הערכה, אלא מתוך הבנה שהיום, יותר מתמיד, המדינה זקוקה לשותפות מלאה. התקציבים וההטבות נועדו לסייע ולחזק. כשיש כאלה שמקריבים את משפחותיהם, את חלומותיהם ולעיתים גם את חייהם למען ההגנה עלינו, טבעי לצפות שמי שאינו נושא בעול הביטחוני יישא בעול אחר, כלכלי או אזרחי. אנחנו אזרחי המדינה ובחרנו להיות חלק ממנה. ולכן, אם אנו לוקחים חלק בזכויות, אנחנו נדרשים לקחת חלק גם בחובות".

מסרים בתמצית:

1. אי אפשר לאכול את העוגה ולהשאיר אותה שלמה - כדי לקבל צריך גם לתת.
2. כולם צריכים לתת - אנחנו נמצאים במצב שאין ברירה.

ניגוד בין אורח החיים החרדי לצבא:

"אני מבינה את החשש, זה באמת לא פשוט לצאת מעולם הישיבה אל משהו חדש ולא מוכר. חשוב מאד שתילחמו על הזכות לשרת את מדינת ישראל תוך שמירה על תורה ומצוות. שתעזרו לצבא לאפשר לכם להילחם ולשמור על התורה. לשמחתנו זה אינו צבא הצאר ואינו צבא שמד. הצבא משקיע משאבים אדירים להתאים את עצמו לאורח החיים החרדי כבר למעלה מעשרים שנה. הוא מודע למורכבות ולכן מבקש לשלב את החיילים החרדים בחטיבות ייעודיות שיהיה ניתן לשמור בהן על אורח החיים הדתי ושהיה בהן רק בני המגזר. בחטיבת החשמונאים מתוכנן כי יהיו באופן יומי תפילות במניין, לימוד תורה, שיעור עם רב, כשרות מהודרת והפרדה מגדרית מלאה, כשהשאיפה של החטיבה היא לגלות גמישות גם מצד בקשות נוספות שיעלו מהחיילים (למשל בעניין המדים).

בנוסף, חשוב לזכור כי בצבא יש הרבה חיילים דתיים שמקפידים על ההלכה קלה כבחמורה ובשגרת חייהם לומדים תורה יומם ולילה. אך חיילים צדיקים אלו מבינים את גודל השעה ואת גודל הצורך העצום שנדרש, כשהם מבינים שהתורה היא זו שמורה להם לעזוב את בית המדרש ולצאת להילחם ולהגן על עם ישראל. ואכן, חיילים אלו מנסים ככל יכולתם להמשיך באורח החיים הדתי גם במהלך השירות הצבאי, כולל הקפדה על תפילות במניין, כשרות ואפילו לינה בסוכה. הקפדה על מצוות גם בתנאים מסובכים זהו בדיוק החינוך אליו חונתם - מסירות נפש על התורה. מכורח המציאות, לפעמים נדרש לקיים את התורה בצורה אחרת ממה שרגילים בשגרה. כך, למשל, חיילים שנלחמו נאלצו לאכול ביום כיפור ואף קיבלו פסק הלכה הפוסק שחובה עליהם לאכול לאור גודל השעה והצורך הקיומי. לעיתים התעוררו גם אתגרים שאינם מדין פיקוח נפש - וברור שככל שחלקם של החרדים יגדל הם ילכו ויפתחו.

שותפות לשירות

נשים דתיות למען גיוס לצה"ל

כלומר, נכון, השירות בצה"ל דורש לשנות מעט מאורח החיים ומרצונותינו הפרטיים – אך נקודה זו נוגעת לכלל החיילים בצה"ל שמגיעים מרקעים שונים. ויתורים אלו נדרשים מכולם, לצד הניסיון לאפשר לפרט כמה שיותר אפשרויות לקיים את אורחות חייו הייחודיים".

ניתן גם לשתף סיפורים על חיילים דתיים שאתן מכירות באופן אישי שהיו שומרי תורה ומצוות, רבנים, בעלי בתים וכו'. כמובן שיש גם דמויות מוכרות שניתן להתייחס אליהם (למשל סעדיה דרעי ז"ל (בנה של אשת התקשורת ללי דרעי), הרב אבי גולדברג ז"ל וכו').

מסרים בתמצית:

1. התורה דורשת מאיתנו לצאת להילחם, זוהי מצווה דאורייתא גם על פניו יש פגיעה קלה בדרך שבה היינו רוצים לקיים את המצוות.
2. הצבא משקיע משאבים אדירים כדי להתאים את עצמו לאורח החיים החרדי.
3. פיקוח נפש דוחה שבת - פשוטו כמשמעו.

הצבא לא צריך אותנו:

"זו לצערי כבר חשיבה שאינה נכונה, אשר אינה מבוססת על הנתונים (מעל 800 נופלים, מעל 13,000 פצועים בגוף ובנפש) ועל הצורך של צה"ל בשטח כפי שהוא מקפיד להדגיש פעם אחר פעם. אולי זו תפיסה שהייתה יכולה להיות נכונה לפני שמחת תורה, אך המציאות התגלתה בצורה הכואבת ביותר. אם כבר, למדנו מאירועי השנה האחרונה כי לצבא חסרים כוחות. המחסור בחיילים מאלץ את צה"ל פעם אחר פעם לוותר על פעולות מבצעיות הכרחיות אך ורק בשל מצוקת כוח האדם (וצה"ל מוציא דוחות לאורך כל השנה האחרונה על המצוקה הקיימת בחיילים לוחמים). המצוקה רק הולכת וגדלה לאור המספרים העצומים של חיילים שנפצעו ואינם יכולים לחזור לכשירות, ולצערנו גם בשל מספר האבידות ההולך וגדל.

על מנת לנסות לעמוד בפערים הקיימים של כוח האדם, הצבא מתבסס באופן מהותי על חיילי המילואים. חיילים אלו הם לרוב כבר בעלי מקצוע, משפחה, ילדים, וברור שכשרם הגופני אינו דומה לזה של צעיר בגילאי 18-25. בשל המחסור האדיר, חיילי מילואים כבר ביצעו במהלך השנה החולפת ימים רבים במילואים - רובם למעלה מ-250 ימים. ימי המילואים פוגעים במשפחותיהם ובעבודות שלהם, בגופם ובנפשם שאינה זוכה למנוחה, ולעיתים קרובות גם חיילי המילואים כבר מגיעים לסף משבר. מכל מקום, חיילי המילואים לא יכולים להיות תחליף לחיילים צעירים שמקריבים מספר שנים ברצף למען מטרה זו.

עוד חשוב לזכור כי אחוזי גיוס חיילי המילואים עדיין גבוה, מעל 75%. לכן, גם אם יצליחו לגייס את המילואימניקים שקיבלו פטור, עדיין לא יהיו מספיק חיילים בשביל להשלים את החסר המשמעותי הקיים בצה"ל ואת הצורך הקריטי בחיילים קרביים.

כמו כן, חשוב לזכור - בקרב המגזר החרדי יש מעל 60,000 בחורים בגילאי הגיוס - זה מספר עצום שיכול לשנות את התמונה ולהקל באופן משמעותי על חיילי המילואים והסדיר. צה"ל זקוק לעשרות אלפי חיילים על מנת להמשיך במלאכתו. גם אם צה"ל לא שלח צו או לא יצר קשר - לא ניתן להסיק מכך שצה"ל אינו זקוק לך, כשהדבר דורש שיפור גם מצד צה"ל".

מסרים בתמצית:

1. אין מספיק חיילים בשביל לעמוד במשימות צבאיות.
2. חיילי המילואים קורסים תחת הנטל הכבד.

שותפות לשירות
נשים דתיות למען גיוס לצה"ל

התרומה שלי במקומות אחרים בהתנדבות:

"אלו מקומות מאוד חשובים להתנדב בהם וכמובן שיש צורך באנשים שיתנדבו גם במקומות אלו. יחד עם זאת, הצבא צריך לוחמים, אויבנו קמים עלינו להשמידנו ומתנדבים אזרחיים אינם הפתרון. ובעיקר - לא ניתן להשוות את המשמעות של גיוס לצה"ל. אדם המתנדב, בכל מקום שלא יהיה, ולכל תקופה שלא תהיה, לא נחשף לסכנת החיים העומדת בפני חייל קרבי - ואין שום טעם מוצדק שיהיו כאלה שישארו בסכנת ממשית זו - כולל המשמעות עבור בני המשפחה - לעומת כאלו שעל אף מעשיהם הטובים לא עומדים בפני התופת. יש בישראל המוני אנשים שמתנדבים, לפני ואחרי הגיוס לצה"ל, ואין קשר בין הדברים. התנדבות היא חשובה ומבורכת אבל אינה באה במקום שירות צבאי".

מסרים בתמצית:

1. התנדבות אינה שוות ערך לגיוס - בתנאים ובסכנות העומדות בפני החיילים.

תורה מצילה ומגנה:

"ללימוד תורה יש כמובן ערך עצום, התורה שומרת על העם היהודי והיא אחד מעמודי התווך שלו לאורך אלפי שנים. יחד עם זאת, בלי צה"ל וגופי הביטחון השונים אין יכולת לקיים מדינה יהודית או אפילו לשמור על העם היהודי. 2000 שנות הגלות לימדו אותנו כמה חשוב שנדע להגן על עצמנו וש"אין סומכים על הנס". בשום מקום לא מצאנו בתורה (או בקיום החרדי היום יומי) שלימוד תורה פוטר את האדם מעבודה או מדאגה לצרכיו הבסיסיים, הפיזיים והחומריים. יותר מזה, גדולי ישראל כמו רבי עקיבא, רבי יהושע והרמב"ם עבדו למחייתם, ולא הסתמכו על לימוד התורה שלהם. התורה בעצמה מחייבת להתגייס כשיש מלחמת מצווה ועל-פי הרמב"ם, אין ספק שאנחנו במלחמת מצווה כשיש אויבים שמנסים להשמידנו.

האם כשאדם חולה הוא רק מתפלל ולומד תורה? לא, הוא גם הולך לרופא. האם במכולת משלמים בפרקי תהילים? האם כשאדם חוזה בבנו טובע ביום הוא רק מתפלל ולומד תורה? הוא כמובן קופץ למים או מנסה להזעיק עזרה. כך גם יעקב אבינו, לפני פגישתו עם עשיו, גם התפלל, וגם נקט בצעדים מעשיים כדי להגן על משפחתו. שלח מתנות לעשיו והתכונן למלחמה. גם כאן: התורה והתפילה לא יכולים לבדם להגן על מדינת ישראל. צריך גם חיילים שיגנו עליה. אם רוצים שיהיו מי שילמדו תורה, אפשר שמי שמבוגר וחלש ישב וילמד ואילו הבחורים הצעירים יצאו להלחם. אין מוסר ואין הגיון במצב ההפוך, בו בחורים צעירים יושבים בבית המדרש, בזמן שאנשים מבוגרים בעלי משפחות יוצאים לסבבי מילואים בלתי נגמרים.

המלחמה, לפי התפיסה ההלכתית שלי, היא מלחמת מצווה כהגדרתה - "להושיע ישראל מיד צר". היא מלחמה על קיום העם היהודי מול כל החזיתות ומול אויבים רבים - ולא רק במלחמה הנוכחית אלא במשך 76 שנה, מאז קיומה של מדינת ישראל. בהיותה מלחמת מצווה בוודאי שאין מקום לשבת בבית מדרש ולהמשיך בלימוד תורה, כאשר למלחמה כזו יוצאים כולם, אפילו חתן מחדרו.

מכל מקום, חשוב לדעת ולקחת בחשבון שמי שמשתמש באמירה שהתורה מחליפה את השירות בצבא עלול לגרום לחילול ה' גדול בכך שהוא לא נותן את חלקו במאמץ הלאומי ומשתמש בתורה כתירוץ לקבל פטור - בזמן ששחלק גדול מהציבור הכללי בישראל מרגיש שאין שותפות בנטל ולא מבין את האמירה לפיה התורה מגנה על עם ישראל. כאיש/ה ציוני/ת, אני מאמינה/ה שזו זכות לתת שירות למדינה. כציוניים דתיים אנחנו מאמינים ששירות בצבא הוא שותפות מלאה בקיום נס אתחלתא דגאולה".

שותפות לשירות
נשים דתיות למען גיוס לצה"ל

מסרים בתמצית:

1. לתורה יש ערך עצום - אבל היא לא מגנה בפני עצמה ונדרש גם לנקוט במעשים.
2. המלחמה היא מלחמת מצווה - ואין שום מקום לפטור.
3. שימוש בתורה כתירוץ לפטור מגיוס מהווה חילול השם גדול.